

UNITAT 5

PROGRAMACIÓ LINEAL

Pàgina 106

Paneres de Nadal

- Per Nadal, es volen preparar dos tipus de paneres, P_1 i P_2 . Cada panera del tipus P_1 ha de portar 4 barres de torró i 2 ampolles de cava, i cada panera del tipus P_2 ha de portar 3 barres de torró i 3 ampolles de cava. Amb cada panera del tipus P_1 s'obté un benefici de 4 €, i amb cada panera de tipus P_2 , un benefici de 5 €.

Es disposa de 480 barres de torró i 360 ampolles de cava.

Ens preguntem quantes paneres de cada tipus s'haurien de preparar per obtenir el màxim benefici.

- a) Si es preparen només paneres de tipus P_1 , quantes se'n poden fer? Quin benefici s'obtindria en aquest cas?
- b) Si només es preparen paneres del tipus P_2 , quantes se'n poden fer? Quin seria el benefici?
- c) Podríem preparar 60 paneres de cada tipus, però sobrarien prou torrons i ampolles de cava per preparar-ne encara més. Comprova-ho.

Es podrien preparar 60 paneres del tipus P_1 i 80 del tipus P_2 ? En aquest cas, sobrarien torrons i ampolles de cava per preparar més paneres? Quin en seria el benefici?

- d) Quantes paneres creus que cal preparar per obtenir-ne el màxim benefici?

a) Se'n poden fer 120 paneres, obtenint 480 € de benefici.

b) També 120 paneres, però el benefici seria de 600 €.

c) Si se'n preparen 60 de cada:

$$\text{torrons: } 60x^4 + 60x^3 = 420$$

$$\text{cava: } 60x^2 + 60x^3 = 300$$

Si se'n preparen 60 de P_1 i 80 de P_2 :

$$\text{torrons: } 60x^4 + 80x^3 = 480$$

$$\text{cava: } 60x^2 + 80x^3 = 360$$

No en sobra cap.

Benefici: $4 \text{ €} \times 60 + 5 \text{ €} \times 80 = 640 \text{ €}$

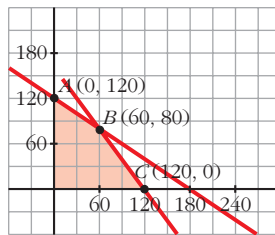
d) 60 de P_1 i 80 de P_2

Pàgina 107

Sistema d'inequacions

- a) Comprova que el recinte següent correspon a les solucions d'aquest sistema d'inequacions lineals:

$$\begin{cases} 4x + 3y \leq 480 \\ 2x + 3y \leq 360 \\ x \geq 0 \\ y \geq 0 \end{cases}$$

- b) Suposem que (x, y) només poden ser punts d'aquest recinte. Considerem la funció $f(x, y) = 4x + 5y$. Esbrina el valor que pren aquesta funció en substituir alguns punts d'aquest recinte:

$$f(0, 0) = 4 \cdot 0 + 5 \cdot 0 = 0$$

$$f(60, 60) = 4 \cdot 60 + 5 \cdot 60 = 540$$

$$f(50, 80) =$$

$$f(120, 0) =$$

$$f(0, 120) =$$

$$f(60, 80) =$$

En quin punt del recinte creus que la funció $f(x, y)$ assoleix el seu valor màxim?

b) $f(50, 80) = 600$

$$f(120, 0) = 480$$

$$f(0, 120) = 600$$

$$f(60, 80) = 640$$

Valor màxim de $f(x, y)$ per 60 i 80.

Pàgina 116

EXERCICIS PROPOSATS

1. Representa la regió definida pel sistema d'inequacions següent:

$$x \geq 0, y \geq 3, x + y \leq 10, 2y \geq 3x$$

Esbrina en quins punts es fa màxima i mínima la funció $F(x, y) = 4x + 3y$.

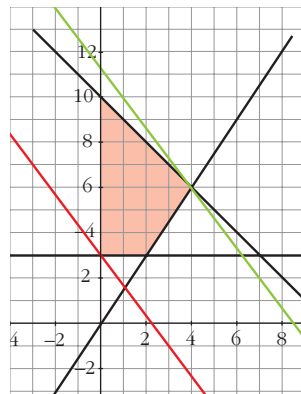
Representem la regió.

$$x = 0 \rightarrow \text{eix vertical}$$

$$y = 3 \rightarrow \text{recta horitzontal a alçada 3}$$

$$x + y = 10 \rightarrow y = 10 - x \rightarrow (0, 10) \text{ i } (10, 0)$$

$$2y = 3x \rightarrow y = \frac{3}{2}x \rightarrow (0, 0) \text{ i } (2, 3)$$

Representem la recta que representa la funció objectiu.

En verd el valor màxim de $F(x, y)$. Passa pel $(4, 6)$

En vermell el valor mínim de $F(x, y)$. Passa pel $(0, 0)$

2. Representa el recinte definit per les inequacions $x \geq 0, y \geq 0, x \leq 10, x \leq y, y - 2x \leq 6, 3x + 4y \geq 4$.

En quin punt la funció $F(x, y) = 10x + 15y$ abasta el valor màxim?

Representem la regió.

$$x = 0 \rightarrow \text{eix vertical}$$

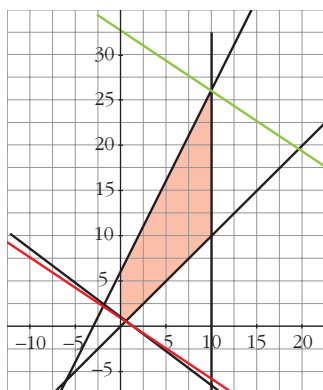
$$y = 0 \rightarrow \text{eix horitzontal}$$

$$x = 10 \rightarrow \text{recta vertical en } x = 10$$

$$x = y \rightarrow \text{bisectriu del primer quadrant}$$

$$y - 2x = 6 \rightarrow y = 2x + 6 \rightarrow (0, 6) \text{ i } (-3, 0)$$

$$3x + 4y = 4 \rightarrow y = 1 - \frac{3}{4}x \rightarrow (0, 1) \text{ i } (4, -2)$$

Els punts de tall que defineixen els vèrtexs de la regió són:

$$P_1 = (0, 1) \quad P_2 = (0, 6) \quad P_3 = (10, 26) \quad P_4 = (10, 10) \quad \text{i} \quad P_5 = \left(\frac{4}{7}, \frac{4}{7}\right)$$

Representem la recta funció objectiu

En verd el valor màxim de $F(x, y)$. Passa per $(10, 26)$

En vermell el valor mínim de $F(x, y)$. Passa per $\left(\frac{4}{7}, \frac{4}{7}\right)$.

- 3. En una cafeteria s'elaboren pastissos de nata i de poma. Cada pastís de nata requereix 1/2 kg de sucre i 8 ous, i per a cada pastís de poma es necessiten 1 kg de sucre i 6 ous. Al rebost només hi ha 10 kg de sucre i 120 ous.**

Quants pastissos de cada tipus s'han de fer si pretenem que els ingressos per la seva venda siguin màxims? Considera tres casos:

a) Els preus són: nata, 12 €; poma, 15 €.

b) Els preus són: nata, 16 €; poma, 12 €.

c) Els preus són: nata, 15 €; poma, 10 €.

	QUANTITAT (UNITATS)	QUANTITAT SUCRE	QUANTITAT OUS
PASTÍS DE NATA	x	$0,5x$	$8x$
PASTÍS DE POMA	y	$1y$	$6y$
TOTAL		$0,5x + y$	$8x + 6y$

Restriccions:

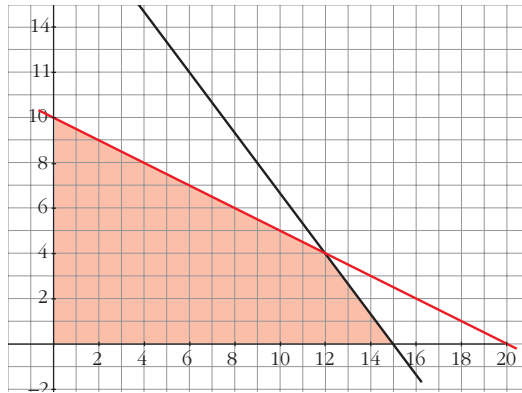
$$\begin{cases} x \geq 0 \\ y \geq 0 \\ 0,5x + y \leq 10 \\ 8x + 6y \leq 120 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = 0 \rightarrow \text{eix vertical} \\ y = 0 \rightarrow \text{eix horitzontal} \\ 0,5x + y = 10 \rightarrow (0,10) \text{ i } (20,0) \\ 8x + 6y = 120 \rightarrow (0,20) \text{ i } (15,0) \end{cases}$$

Els vèrtexs de la regió solució són:

$$P_1 = (0, 0) \quad P_2 = (0, 10) \quad P_3 = (12, 4) \quad P_4 = (15, 0)$$

Aquesta regió és idèntica pels 3 apartats *a*, *b* i *c*.

El que canvia en cada apartat és la funció solució

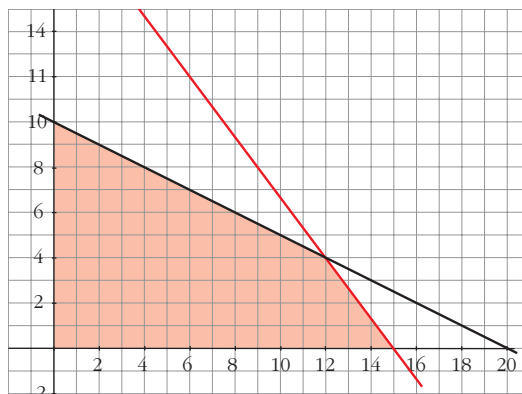

a) Representem la funció $F(x, y) = 12x + 15y$

La solució és $x = 12$ i $y = 4$

b) Representem la funció $F(x, y) = 16x + 12y$

Veiem que tots els punts del costat són solucions vàlides.

Cal tenir en compte, però, que la quantitat de pastissos de nata i poma han de ser valors naturals (no fareu mig pastís).

Això limita les solucions a:

$$x = 12 \rightarrow y = 4$$

$$x = 13 \rightarrow y = \frac{8}{3} \text{ no és una solució vàlida}$$

$$x = 14 \rightarrow y = \frac{4}{3} \text{ no és una solució vàlida}$$

$$x = 15 \rightarrow y = 0$$

Tenim dues opcions:

$$x = 12 \text{ i } y = 4$$

$$x = 15 \text{ i } y = 0$$

c) Representem la funció $F(x, y) = 15x + 10y$

La solució és $x = 15$ i $y = 0$

Pàgina 122

EXERCICIS I PROBLEMES PROPOSATS

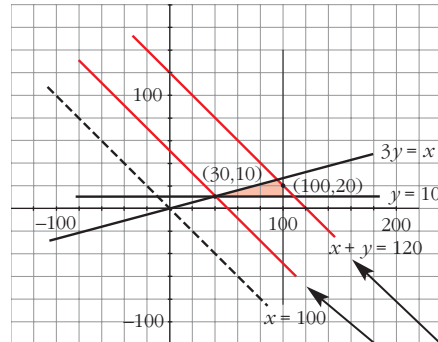
PER PRACTICAR

---

4. Minimitza la funció $f(x, y) = 25x + 20y$, sotmesa a les restriccions següents:

$$\begin{cases} x + y \leq 120 \\ 3y \leq x \\ x \leq 100 \\ y \geq 10 \end{cases}$$

Solució:

$$f(x, y) = 25x + 20y$$

Dibuixem $25x + 20y = 0$ i en fem una paral·lela si volem maximitzar
o una altra paral·lela si volem minimitzar

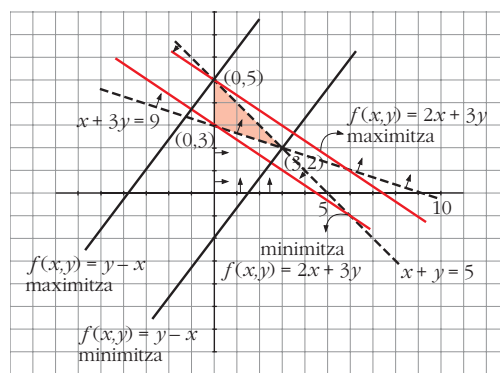
El mínim de la funció és en $(30, 10)$ i val $f(30, 10) = 25 \cdot 30 + 20 \cdot 10 = 950$

5. a) Maximitza i minimitza la funció $f(x, y) = 2x + 3y$ amb les restriccions següents:

$$\begin{cases} x + y \leq 5 \\ x + 3y \geq 9 \\ x \geq 0, y \geq 0 \end{cases}$$

- b) Fes el mateix amb la funció $g(x, y) = y - x$.

$$\text{Fronteres } \begin{cases} x + y = 5 \\ x + 3y = 9 \end{cases}$$

- a) Màxim en $(0, 5) \rightarrow f(0, 5) = 15$
mínim en $(0, 3) \rightarrow f(0, 3) = 9$

- b) Màxim en $(0, 5) \rightarrow f(0, 5) = 5$
mínim en $(3, 2) \rightarrow f(3, 2) = -1$

6. Maximitza la funció $z = x + y + 1$ subjecta a les restriccions següents:

$$\begin{cases} 0 \leq y \\ 0 \leq x \leq 10 \\ x \leq y \\ y - 2x \leq 6 \\ 3x + 4y \geq 24 \end{cases}$$

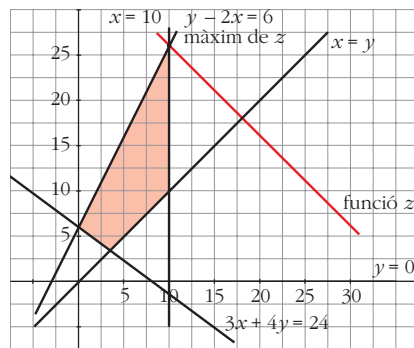
Dibuixem les fronteres de la regió solució.

Acolorim la regió solució amb color .

Representem la funció a optimitzar z (línia de color vermell).

Trobem el màxim en el punt (10, 26)

$$z = (10, 26) = 10 + 26 + 1 = 37$$

7. En la regió determinada per $x + y \geq 5$, $x + 3y \geq 9$, $4x + y \geq 8$, $x \geq 0$, $y \geq 0$, troba el punt en què funció $f(x, y) = 2x + 3y$ aconseguix el seu valor mínim. Pot aconseguir el seu màxim en aquesta regió?

Dibuixem les fronteres de la regió solució.

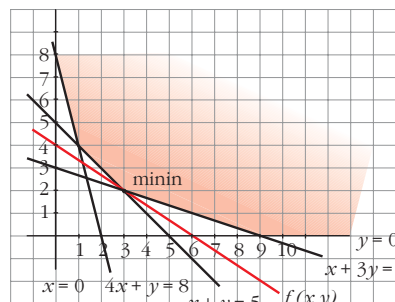
Acolorim la regió solució amb color .

Representem la funció a optimitzar $f(x, y)$ (línia de color vermell).

Trobem el mínim en el punt (3, 2)

$$f(3, 2) = 2 \cdot 3 + 3 \cdot 2 = 12$$

No hi ha valor pel màxim ja que la regió solució no és tancada.

8. Calcula els punts del recinte $\begin{cases} 2x + y \geq 20 \\ 2x - y \leq 20 \\ 0 \leq y \leq 20 \end{cases}$ que fan mínima o màxima la funció

$z = 2x + y$. Quantes solucions hi ha?

- Representem les rectes $\begin{cases} 2x + y = 20 \\ 2x - y = 20 \\ y = 20 \\ y = 0 \end{cases}$

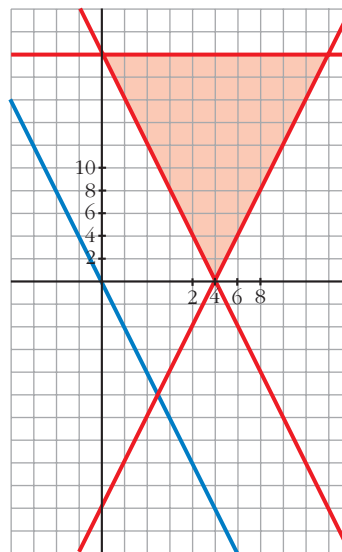
i obtenim la regió que compleix les restriccions donades.

- Representem la direcció de les rectes $z = 2x + y$, dibuixant la recta $2x + y = 0$. Aquesta recta és paral·lela a $2x + y = 20$, que determina un dels costats del recinte:

- Hi ha infinits punts que fan mínima la funció: tots els que estan sobre el segment de recta $y = 20 - 2x$ amb $0 \leq x \leq 10$.

- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} 2x - y = 20 \\ y = 20 \end{cases} \begin{cases} x = 20 \\ y = 20 \end{cases} \text{ Punt } (20, 20)$$

9. ¿És possible maximitzar i minimitzar la funció $z = x + y + 1$ subjecta a aquestes restriccions?

$$\begin{cases} 3x + 4y - 13 \geq 0 \\ 2x - 3y - 3 \leq 0 \\ 5x - y - 27 \leq 0 \end{cases}$$

- Representem les rectes: $\begin{cases} 3x + 4y - 13 = 0 \\ 2x - 3y - 3 = 0 \\ 5x - y - 27 = 0 \end{cases}$

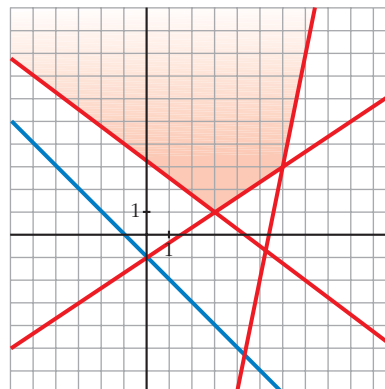
i obtenim el recinte que compleix les restriccions del problema.

- Representem la direcció de les rectes

$$z = x + y + 1,$$

dibuixant la recta $x + y + 1 = 0$.

- No existeix màxim ni mínim.

10. Les rectes $2x + y = 18$, $2x + 3y = 24$ i $x + y = 16$ es tallen dos a dos en tres punts que són els vèrtexs d'un triangle T . Sigui S la intersecció del triangle T amb el primer quadrant. Troba el màxim de la funció $z = 5x + 3y$ quan x i y varien en S .

Expressa el recinte per mitjà d'un sistema d'inequacions.

Trobem els 3 vèrtexs fent 3 sistemes:

$$\begin{cases} 2x + y = 18 \\ 2x + 3y = 24 \end{cases} \rightarrow (15/2, 3)$$

$$\begin{cases} 2x + y = 18 \\ x + y = 16 \end{cases} \rightarrow (2, 14)$$

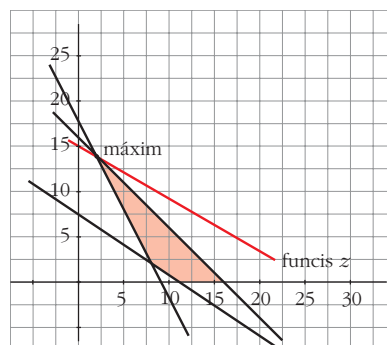
$$\begin{cases} 2x + 3y = 24 \\ x + y = 16 \end{cases} \rightarrow (24, -8)$$

Representem el triangle.

Ens queden amb la regió S fent la intersecció del triangle T amb el primer quadrant (color).

Representem la funció z (línia de color vermell).

El màxim és en el punt $(2, 14)$ i $z(2, 14) = 52$

La regió es pot representar com:

$$\begin{cases} x \geq 0 \\ y \geq 0 \\ 2x + y \geq 18 \\ 2x + 3y \geq 24 \\ x + y \leq 16 \end{cases}$$

11. Dibuixa el recinte que compleix aquestes restriccions:

$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \\ y - x + 1 \geq 0 \\ y - 4 \leq 0 \\ y + 2x - 5 \leq 0 \end{cases}$$

a) Localitza els punts d'aquest recinte en què la funció objectiu $F(x, y) = x + y$ es fa màxima i mínima, respectivament.

b) Sobre el mateix recinte, troba el màxim i el mínim de la funció $G(x, y) = 5x + y$.

Representem les fronteres de la regió.

Acolorim la regió solució amb color .

a) Representem $F(x, y)$ (color verd) i trobem màxim i mínim:

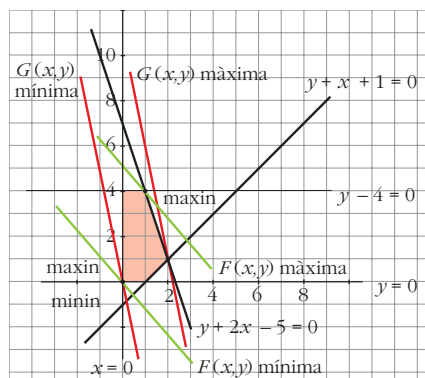
$$\text{Màxim en } (1/2, 4) \rightarrow F(1/2, 4) = \frac{9}{2}$$

$$\text{Mínim en } (0, 0) \rightarrow F(0, 0) = 0$$

b) Representem $G(x, y)$ (color vermell) i trobem màxim i mínim:

$$\text{Màxim en } (2, 1) \rightarrow G(2, 1) = 11$$

$$\text{Mínim en } (0, 0) \rightarrow G(0, 0) = 0$$

12. Considera el triangle de vèrtexs $(0, 0)$, $(2, 8)$ i $(10, 3)$. Determina raonadament:

a) Quin és el punt del triangle on la funció $f(x, y) = -4x + y + 9$ aconsegueix el màxim.

b) Quin és el punt del triangle on la funció $f(x, y) = 4x + y + 12$ aconsegueix el màxim.

Sabem que el màxim s'aconsegueix en algun vèrtex (o en un costat). Calculem el valor de la funció donada en cada un dels vèrtexs:

a) $f(x, y) = -4x + y + 9$

$$\left. \begin{array}{l} f(0, 0) = 9 \\ f(2, 8) = 9 \\ f(10, 3) = -28 \end{array} \right\} \text{ Hi ha infinits punts que fan màxima la funció: tots els punts del costat que uneix els vèrtexs } (0, 0) \text{ i } (2, 8).$$

b) $f(x, y) = 4x + y + 12$

$$\left. \begin{array}{l} f(0, 0) = 12 \\ f(2, 8) = 28 \\ f(10, 3) = 55 \end{array} \right\} \text{ La funció aconsegueix el màxim al punt } (10, 3).$$

PER RESOLDRE

- 13.** Un estudiant reparteix propaganda publicitària en el seu temps lliure. L'empresa *A* li paga 0,05 € per imprès repartit i l'empresa *B*, amb opuscles més grans, li paga 0,07 € per imprès. L'estudiant porta dues bosses: una per als impresos de tipus *A*, on en caben 120, i una altra per als de tipus *B*, on en caben 100. Ha calculat que cada dia pot repartir 150 impresos com a màxim.

Quants impresos haurà de repartir de cada tipus perquè el seu benefici diari sigui màxim?

- Anomenem x al nre. d'impresos de tipus *A* i y al nre. d'impresos de tipus *B*.

- Les restriccions són:

$$\left. \begin{array}{l} 0 \leq x \leq 120 \\ 0 \leq y \leq 100 \\ x + y \leq 150 \end{array} \right\}$$

- La funció que ens dóna el benefici és $f(x, y) = 0,05x + 0,07y$. Hem de maximitzar $f(x, y)$, subjecta a les restriccions anteriors.

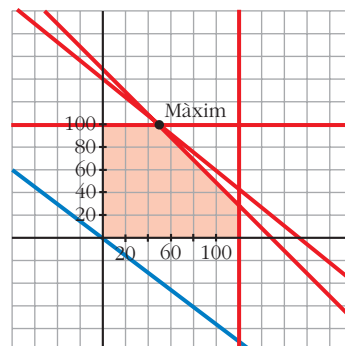
- Representem el recinte de restriccions i la recta $0,05x + 0,07y = 0 \rightarrow 5x + 7y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 0,05x + 0,07y$.

- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\left. \begin{array}{l} x + y = 150 \\ y = 100 \end{array} \right\} \begin{array}{l} x = 50 \\ y = 100 \end{array}$$

Per tant, haurà de repartir 50 impresos de tipus *A* i 100 de tipus *B*. El benefici serà de:

$$f(50, 100) = 0,05 \cdot 50 + 0,07 \cdot 100 = 9,5 \text{ €}$$

- 14.** Una indústria vinícola produeix vi i vinagre. El doble de la producció de vi és sempre menor o igual que la producció de vinagre més quatre unitats. A més, el triple de la producció de vinagre més quatre vegades la producció de vi és sempre menor o igual que 18 unitats.

Troba el nombre d'unitats de cada producte que s'han de produir per aconseguir un benefici màxim, sabent que cada unitat de vi deixa un benefici de 8 € i cada unitat de vinagre, 2 €.

- Anomenem x a les unitats de vi i y a les de vinagre. Les restriccions són:

$$\left. \begin{array}{l} x \geq 0; y \geq 0 \\ 2x \leq y + 4 \\ 3y + 4x \leq 18 \end{array} \right\}$$

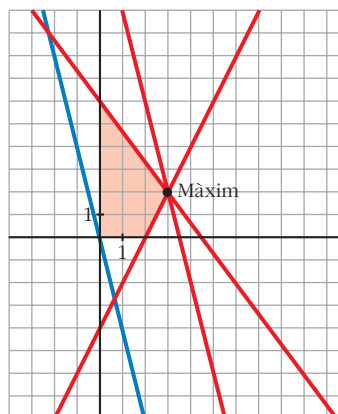
- La funció que ens dóna el benefici és $f(x, y) = 8x + 2y$. Hem de maximitzar $f(x, y)$, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions i la recta $8x + 2y = 0 \rightarrow 4x + y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 8x + 2y$.

- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\left. \begin{array}{l} 2x = y + 4 \\ 3y + 4x = 18 \end{array} \right\} \begin{array}{l} x = 3 \\ y = 2 \end{array}$$

Per tant, s'han de produir 3 unitats de vi i 2 de vinagre.

Pàgina 123

- 15.** Un autobús Barcelona-París ofereix places per a fumadors al preu de 100 € i a no fumadors al preu de 60 €.

Al no fumador se li deixa portar 50 kg de pes i al fumador, 20 kg.

Si l'autobús té 90 places i admet un equipatge de fins a 3000 kg, quina hauria de ser l'oferta de la companyia si se'n vol obtenir el màxim benefici?

- Anomenem x al nombre de places per a fumadors i y al nombre de places per a no fumadors.

- Les restriccions del problema són:

$$\left\{ \begin{array}{l} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + y \leq 90 \\ 20x + 50y \leq 3000 \rightarrow 2x + 5y \leq 300 \end{array} \right.$$

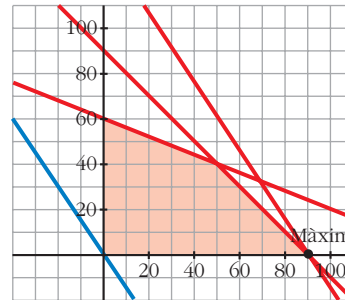
- Hem de maximitzar la funció:

$f(x, y) = 100x + 60y$, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions i la recta $100x + 60y = 0 \rightarrow 5x + 3y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 100x + 60y$:

- El màxim s'aconsegueix al punt $(90, 0)$.

Per tant, s'haurien d'oferir 90 places per a fumadors i cap per a no fumadors, per obtenir el màxim benefici.

- 16. Una persona vol invertir 100 000 € en dos tipus d'accions, A i B. Les de tipus A tenen més risc, però produeixen un benefici del 10%. Les de tipus B són més segures, però produeixen només el 7% nominal.**

Decideix invertir com a màxim 60 000 € en la compra d'accions A i, com a mínim, 20 000 € en la compra d'accions B. A més, vol que el que inverteix en A sigui, almenys, igual que el que inverteix en B.

Com ha d'invertir els 100 000 € perquè el benefici anual sigui màxim?

- Anomenem x als diners invertits en accions de tipus A (en desenes de milers d'euros) i y als diners invertits en accions de tipus B (en desenes de milers d'euros).
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x + y \leq 10 \\ 0 \leq x \leq 6 \\ y \geq 2 \\ x \geq y \end{cases}$$

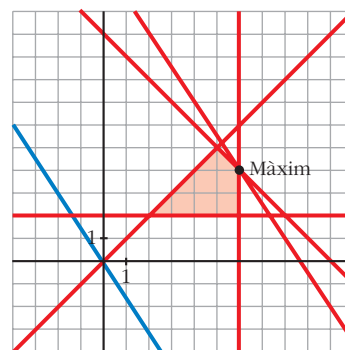
- La funció que ens dóna el benefici anual és: $f(x, y) = 0,1x + 0,07y$. Hem de maximitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions i la recta $0,1x + 0,07y = 0 \rightarrow 10x + 7y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 0,1x + 0,07y$.

- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} x + y = 10 \\ x = 6 \end{cases} \quad \begin{cases} x = 6 \\ y = 4 \end{cases}$$

Per tant, ha d'invertir 60 000 € en accions de tipus A i 40 000 € en accions de tipus B.

- 17. Un comerciant va a un mercat a comprar taronges amb 500 €. Li ofereixen dos tipus de taronges: les de tipus A a 0,5 € el kg i les de tipus B a 0,8 € el kg.**

Sabem que en la seva furgoneta només disposa d'espai per transportar 700 kg de taronges com a màxim, i que pensa vendre el quilo de taronges de tipus A a 0,58 € i el de tipus B a 0,9 €.

Quants quilograms de taronges de cada tipus haurà de comprar el comerciant per obtenir-ne un benefici màxim?

- Anomenem x als kg de taronges de tipus A i y als kg de taronges de tipus B.
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + y \leq 700 \\ 0,5x + 0,8y \leq 500 \rightarrow 5x + 8y \leq 5000 \end{cases}$$

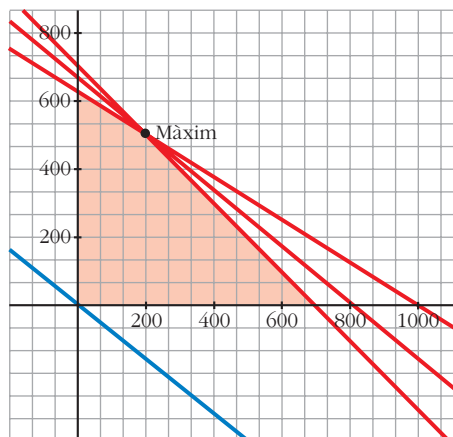
- La funció que ens dóna el benefici és $f(x, y) = 0,08x + 0,1y$. Hem de maximitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions, i la recta $0,08x + 0,1y = 0 \rightarrow 8x + 10y = 0 \rightarrow 4x + 5y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 0,08x + 0,1y$.

- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} x + y = 700 \\ 5x + 8y = 5000 \end{cases} \begin{cases} x = 200 \\ y = 500 \end{cases}$$

Per tant, haurà de comprar 200 kg de taronges del tipus A i 500 kg del tipus B.

18. Un sastre té 80 m² de tela de cotó i 120 m² de tela de llana.

Un vestit d'home requereix 1 m² de cotó i 3 m² de llana, i un vestit de dona necessita 2 m² de cada una de les teles.

Calcula el nombre de vestits d'home i de dona que ha de confeccionar el sastre per maximitzar els beneficis si els d'home i els de dona es venen al mateix preu.

- Anomenem x al nombre de vestits d'home i y al nombre de vestits de dona. Resumim en una taula la informació:

	NRE.	COTÓ	LLANA
VESTIT HOME	x	x	$3x$
VESTIT DONA	y	$2y$	$2y$
TOTAL		$x + 2y$	$3x + 2y$

- Les restriccions del problema són:

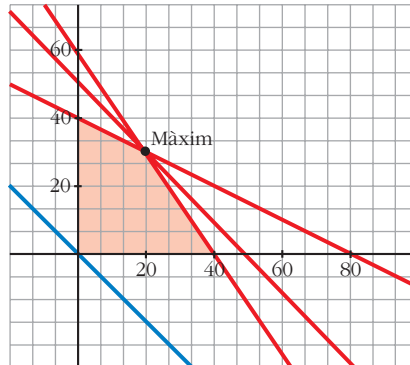
$$\begin{cases} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + 2y \leq 80 \\ 3x + 2y \leq 120 \end{cases}$$

- Si anomenem k al benefici obtingut per la venda d'un vestit d'home o de dona, la funció que ens dóna el benefici total és $f(x, y) = k(x + y)$. Hem de maximitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions i la recta $k(x+y) = 0 \rightarrow x+y=0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = k(x+y)$.
- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} 3x + 2y = 120 \\ x + 2y = 80 \end{cases} \begin{cases} x = 20 \\ y = 30 \end{cases}$$

Per tant, ha de confeccionar 20 vestits d'home i 30 de dona.

- 19.** Es vol promocionar una marca desconeguda, D, d'olis, utilitzant una marca coneguda, C. Per fer-ho, es fa l'oferta següent:

“Pagui només 2,5 € el litre d'oli C i a 1,25 € el litre d'oli D sempre que compri en total 6 litres o més, i la quantitat d'oli C estigui compresa entre la meitat i el doble de la quantitat comprada d'oli D.”

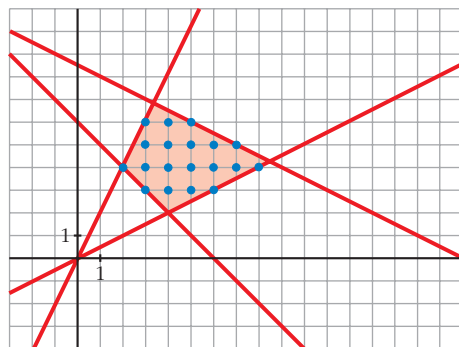
Disposem d'un màxim de 21,25 €.

- Representa gràficament les maneres que existeixen d'acollir-nos a l'oferta.
- Acollint-nos a l'oferta, quina és la mínima quantitat d'oli D que podem comprar? Quina és la màxima de C?

- Anomenem x al nombre de litres d'oli D, i y al nombre de litres d'oli C.
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + y \geq 6 \\ \frac{x}{2} \leq y \leq 2x \\ 2,5y + 1,25x \leq 21,25 \rightarrow 2y + x \leq 17 \\ x, y \text{ enters} \end{cases}$$

- Representem gràficament el recinte:

Hi ha 20 punts al recinte (20 maneres d'acollir-nos a l'oferta).

- La mínima quantitat de D són 2 litres i la màxima de C són 8 litres.

20. Es vol elaborar una dieta per a bestiar que satisfaci unes condicions mínimes de continguts vitamínics al dia: 2 mg de vitamina A, 3 mg de vitamina B, 30 mg de C i 2 mg de D.

Per fer-ho, es mesclaran pinsos de dos tipus, P i Q, el preu per quilo dels quals és, per a ambdós, de 0,3 € i el contingut vitamínic en mil·ligrams per quilo de cadascun és el següent:

	A	B	C	D
P	1	1	20	2
Q	1	3	7,5	0

Com s'han de mesclar els pinsos perquè la despesa sigui mínima?

- Anomenem x al pinso de tipus P (en kg) i y al de tipus Q (en kg). Les restriccions són les següents:

$$\begin{cases} x + y \geq 2 \\ x + 3y \geq 3 \\ 20x + 7,5y \geq 30 \rightarrow 8x + 3y \geq 12 \\ 2x \geq 2 \rightarrow x \geq 1 \\ y \geq 0 \end{cases}$$

- La funció que ens dona la despesa és: $f(x, y) = 0,3x + 0,3y = 0,3(x + y)$. Hem de minimitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions, i la recta

$$0,3(x, y) = 0 \rightarrow x + y = 0,$$

que ens dona la direcció de les rectes $z = 0,3(x + y)$.

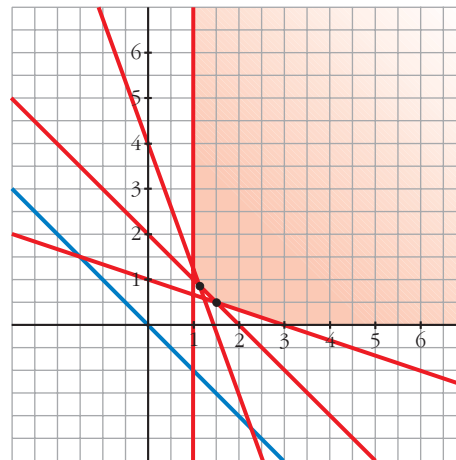
- Com que la recta $x + y = 0$ és paral·lela a $x + y = 2$, s'aconsegueix qualsevol punt de la recta $x + y = 2$ comprès entre A i B. Trobem les coordenades de A i de B:

A: Punt de tall de les rectes:

$$\left. \begin{cases} x + y = 2 \\ 8x + 3y = 12 \end{cases} \right\} \begin{cases} x = \frac{6}{5} \\ y = \frac{4}{5} \end{cases} \rightarrow A\left(\frac{6}{5}, \frac{4}{5}\right)$$

B: Punt de tall de las rectes:

$$\left. \begin{cases} x + y = 2 \\ x + 3y = 3 \end{cases} \right\} \begin{cases} x = \frac{3}{2} \\ y = \frac{1}{2} \end{cases} \rightarrow B\left(\frac{3}{2}, \frac{1}{2}\right)$$

21. Disposem de 120 refrescos de cola amb cafeïna i de 180 refrescos de cola sense cafeïna.

Els refrescos es venen en paquets de dos tipus:

- Tipus A, amb 3 refrescos amb cafeïna i 3 sense cafeïna.
- Tipus B, amb 2 refrescos amb cafeïna i 4 sense cafeïna.

El venedor guanya 6 € per cada paquet que ven de tipus A i 5 € per cada paquet de tipus B. Calcula de manera raonada quants paquets ha de vendre de cada tipus perquè el benefici sigui màxim. Quin és aquest benefici?

	QUANTITAT	REFRESCOS AMB CAFEÏNA	REFRESCOS SENSE CAFEÏNA
TIPUS A	x	$3x$	$3x$
TIPUS B	y	$2y$	$4y$
TOTAL		$3x + 2y$	$3x + 4y$

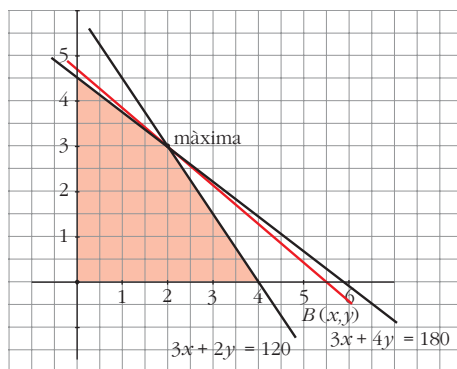
$$\begin{cases} x \geq 0 \\ y \geq 0 \\ 3x + 2y \leq 120 \\ 3x + 4y \leq 180 \end{cases} \quad \text{i } x \text{ i } y \text{ han de ser valors naturals}$$

Representem la regió solució .

Calculem la funció a optimitzar: $B(x, y) = 6x + 5y$ (línia color vermell).

La representem i trobem el punt màxim i el benefici màxim.

màxim $(20, 30) \rightarrow B(20, 30) = 270$ €.

Pàgina 124

22. Una fàbrica produeix jaquetes i pantalons. Utilitzen tres màquines —de tallar, cosir i tenyir— en la producció.

Fabricar una jaqueta representa usar la màquina de tallar una hora, la de cosir, tres hores i la de tenyir, una hora. Fabricar uns pantalons representa usar la màquina de tallar una hora, la de cosir, una hora i la de tenyir, cap hora. La màquina de tenyir es pot usar durant tres hores, la de cosir, dotze i la de tallar, set.

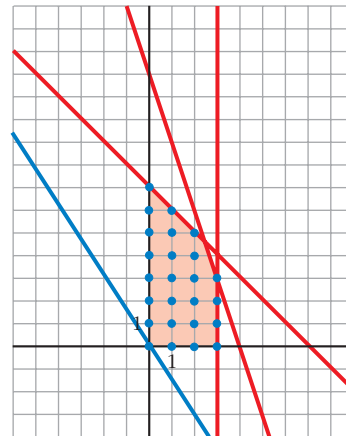
Tot el que es fabrica es ven i s'obté un benefici de vuit euros per cada jaqueta i cinc per cada un dels pantalons.

Quantes jaquetes i pantalons calen per aconseguir el benefici màxim?

- Anomenem x al nombre de jaquetes i y al nombre de pantalons.
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0, & y \geq 0 \\ x \leq 3 \\ x + y \leq 7 \\ 3x + y \leq 12 \end{cases} \quad x, y \text{ enters}$$

- La funció que ens dóna el benefici és $f(x, y) = 8x + 5y$. Hem de maximitzar aquesta funció subjecta a les restriccions anteriors.
- Representem el conjunt de restriccions i la recta $8x + 5y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 8x + 5y$:
- El màxim s'aconsegueix al punt $(2, 5)$. Per tant, s'han de fabricar 2 jaquetes i 5 pantalons.

23. Un ramader ha de subministrar un mínim diari de 4 mg de vitamina A i 6 mg de vitamina B en el pinso que dóna al seu bestiar. Disposa per a això de dos tipus de pinso P_1 i P_2 els continguts vitamínics per quilogram dels quals són els que apareixen en la taula:

	A	B
P_1	2 mg	6 mg
P_2	4 mg	3 mg

Si el quilogram de pinso P_1 val $0,4 \text{ €}$ i el del P_2 $0,6 \text{ €}$, com s'han de barrejar els pinsos per subministrar les vitamines requerides amb un cost mínim?

- Anomenem x als kg de pinso P_1 i y als kg de pinso P_2 .
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \\ 2x + 4y \geq 4 \rightarrow x + 2y \geq 2 \\ 6x + 3y \geq 6 \rightarrow 2x + y \geq 2 \end{cases}$$

- La funció que ens dóna el cost és $f(x, y) = 0,4x + 0,6y$. Hem de minimitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el conjunt de restriccions i la recta

$$0,4x + 0,6y = 0 \rightarrow 2x + 3y = 0,$$

que ens dóna la direcció de les rectes $z = 0,4x + 0,6y$.

- El mínim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} 2x + y = 2 \\ x + 2y = 2 \end{cases} \begin{cases} x = \frac{2}{3} \\ y = \frac{2}{3} \end{cases}$$

Per tant, s'han de barrejar $\frac{2}{3}$ kg de pinso P_1 amb $\frac{2}{3}$ kg de pinso P_2 .

24. Volem organitzar una planta d'un taller d'automòbils on treballaran electricistes i mecànics.

Per necessitats de mercat, cal que hi hagi major o igual nombre de mecànics que d'electricistes, i que el nombre de mecànics no superi el doble del d'electricistes. En total hi ha disponibles 30 electricistes i 20 mecànics.

El benefici de l'empresa per jornada és de 150 € per electricista i 120 € per mecànic.

Quants treballadors de cada classe s'han d'eleger per obtenir el benefici màxim?

- Anomenem x al nombre d'electricistes i y al de mecànics.
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0; x \leq 30; y \leq 20 \\ y \geq x \\ y \leq 2x \\ x, y \text{ enters} \end{cases}$$

- La funció que ens dóna el benefici és:

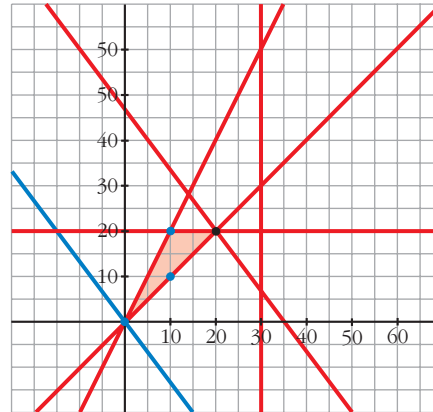
$$f(x, y) = 150x + 120y$$

Hem de maximitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el conjunt de restriccions i la recta

$$150x + 120y = 0 \rightarrow 5x + 4y = 0,$$

que ens dóna la direcció de les rectes $z = 150x + 120y$.

- Només hi ha 4 punts en el conjunt de restriccions: (0, 0), (10, 10), (10, 20) i (20, 20). El màxim s'aconsegueix al punt (20, 20). Per tant, s'han d'elegir 20 electricistes i 20 mecànics.

25. Una confiteria és famosa per les seves dues especialitats en pastissos: el pastís Imperial i el pastís de Lima.

El pastís Imperial requereix per a la seva elaboració mig quilo de sucre i 8 ous, i té un preu de venda de 8 €.

El pastís de Lima necessita 1 quilo de sucre i 8 ous, i té un preu de venda de 10 €.

En el magatzem els queden 10 quilos de sucre i 120 ous.

a) Quines combinacions d'especialitats poden fer?

Planteja el problema i representa gràficament el conjunt de solucions.

b) Quantes unitats de cada especialitat s'han de produir per obtenir el major ingrés per vendes?

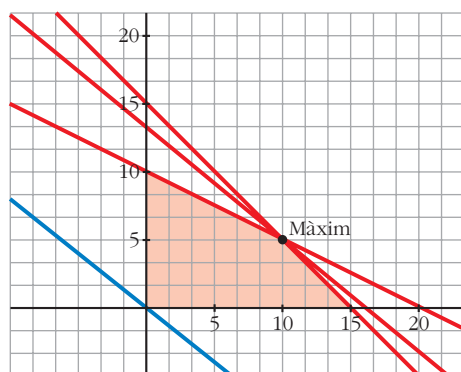
- a) • Anomenem x al nombre de pastissos de tipus Imperial i y al nombre de pastissos de Lima.

- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0; x, y \text{ enters} \\ 0,5x + y \leq 10 \rightarrow x + 2y \leq 20 \\ 8x + 8y \leq 120 \rightarrow x + y \leq 15 \end{cases}$$

- La funció que ens dóna els ingressos per vendes és $f(x, y) = 8x + 10y$. Hem de maximitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el conjunt de restriccions i la recta $8x + 10y = 0 \rightarrow 4x + 5y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 8x + 10y$:

(Punts de coordenades enteres dins d'aquest recinte)

b) El màxim s'aconsegueix en el punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} x + y = 15 \\ x + 2y = 20 \end{cases} \begin{cases} x = 10 \\ y = 5 \end{cases}$$

Per tant, han de fabricar 10 pastissos Imperials i 5 de Lima.

26. Un orfebre fabrica dos tipus de joies.

La unitat de tipus A es fa amb 1 g d'or i 1,5 g de plata i es ven a 25 €.

La de tipus B es ven a 30 € i porta 1,5 g d'or i 1 g de plata.

Si només es disposa de 750 g de cada metall, quantes joies ha de fabricar de cada tipus per obtenir el màxim benefici?

- Anomenem x al nombre d'unitats de tipus A i y al nombre d'unitats de tipus B .
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + 1,5y \leq 750 \\ 1,5x + y \leq 750 \end{cases}$$

- La funció que hem de maximitzar, subjecta a les restriccions anteriors, és:
 $f(x, y) = 25x + 30y$

- Representem el conjunt de restriccions i la recta

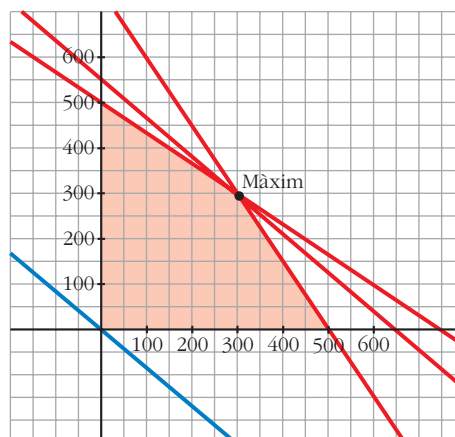
$$25x + 30y = 0 \rightarrow 5x + 6y = 0,$$

que ens dóna la direcció de les rectes $z = 25x + 30y$.

- El màxim s'aconsegueix al punt de tall de les rectes:

$$\begin{cases} 1,5x + y = 750 \\ x + 1,5y = 750 \end{cases} \begin{cases} x = 300 \\ y = 300 \end{cases}$$

Per tant, ha de fabricar 300 joies de cada un dels dos tipus.

27. Una penya de seguidors d'un equip de futbol encarrega a una empresa de transports el viatge per portar els 1200 socis a veure la final que juga el seu equip. L'empresa disposa d'autobusos de 50 places i de microbusos de 30 places. El preu del lloguer de cada autobús és de 1260 € i el de cada microbús, de 900 €. L'empresa només disposa, aquell dia, de 28 conductors.

Quin nombre d'autobusos i microbusos han de contractar per aconseguir el mínim cost possible? Quin és aquest cost?

	QUANTITAT	SOCIS TRANSPORTATS	CONDUCTORS
AUTOBUSOS	x	$50x$	$1x$
MICROBUSOS	y	$30y$	$1y$
TOTAL		$50x + 30y$	$x + y$

$$\begin{cases} x \geq 0, \text{ on } x \text{ i } y \text{ han de ser nombres naturals} \\ y \geq 0 \\ 50x + 30y \geq 1200 \\ x + y \leq 28 \end{cases}$$

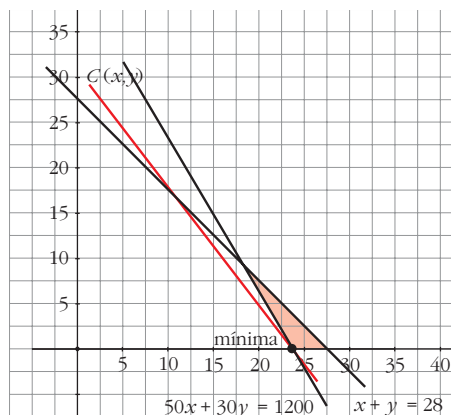
Representem la regió solució .

Calculem la funció a optimitzar: $C(x, y) = 1260x + 900y$

La representem i trobem el mínim i el cost mínim.

mínim $(24, 0) \rightarrow C(24, 0) = 30240 \text{ €}$.

Caldria llogar 24 autobusos i cap microbús.

28. Una persona té 15 000 € per invertir en dos tipus d'accions, A i B. El tipus A té un interès anual del 9% i el tipus B, del 5%.

Decideix invertir, com a màxim, 9000 € en A i com a mínim 3000 € en B. A més, vol invertir en A tant o més que en B.

a) Dibuixa la regió factible.

b) Com ha d'invertir els 15 000 € per tal que el benefici sigui màxim?

c) Quin és aquest benefici anual màxim?

x = diners invertits en A

y = diners invertits en B

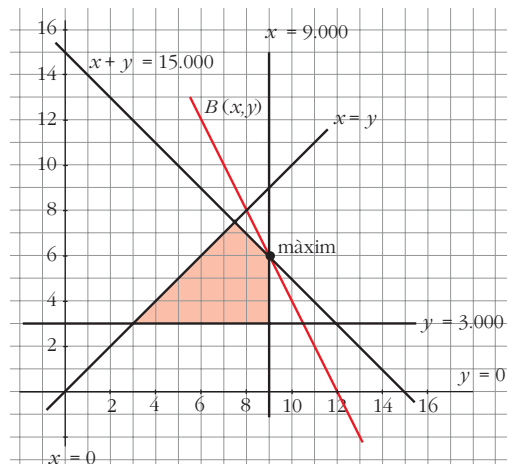
$$\begin{cases} x + y \leq 15000 \\ x \leq 9000 \\ y \geq 3000 \\ x \geq y \\ x \geq 0, y \geq 0 \end{cases}$$

a) Representem les fronteres de la regió factible. Acolorim la regió .

b) La funció a optimitzar és $B(x, y) = 0,09x + 0,05y$. La representem en color vermell. Trobem el màxim (9000, 6000).

c) Calculem el benefici

$$B(9000, 6000) = 0,09 \cdot 9000 + 0,05 \cdot 6000 = 1110 \text{ €}.$$

29. Un taller de confecció fa jaquetes i pantalons per nens. Per fer una jaqueta es necessiten 1 m de tela i 2 botons, i per fer uns pantalons calen 2 m de tela, 1 botó i 1 cremallera. El taller disposa de 500 m de tela, 400 botons i 225 cremalleres. El benefici que s'obté per la venda d'una jaqueta és de 20 e i per la d'uns pantalons, 30 e. Suposant que es ven tot el que es fabrica:

Calcula el nombre de jaquetes i de pantalons que s'han de fer per obtenir un benefici màxim.

	QUANTITAT	TELA (M)	BOTONS	CREMALLERES
JAQUETES	x	x	$2x$	
PANTALONS	y	$2y$	y	y
TOTAL		$x + 2y$	$2x + y$	y

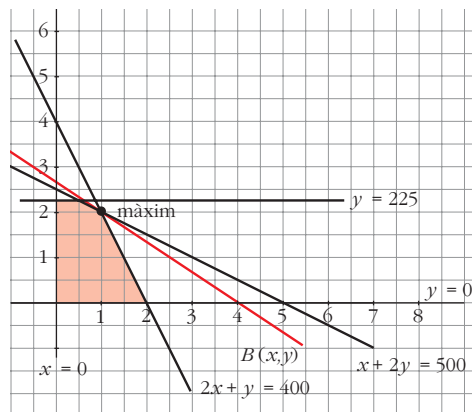
$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \text{ on } x \text{ i } y \text{ han de ser nombres naturals} \\ x + 2y \leq 500 \\ 2x + y \leq 400 \\ y \leq 225 \end{cases}$$

Representem les fronteres de la regió solució. Acolorim la regió solució .

La funció a optimitzar és $B(x, y) = 20x + 30y$

Troblem el màxim i el benefici màxim.
màxim (100, 200) $\rightarrow B(100, 200) = 8000 \text{ €}.$

Cal fer 100 jaquetes i 200 pantalons.

30. Una empresa fabricant d'automòbils produeix dos models, A i B . Té dues factories, F_1 i F_2 .

A F_1 es fabriquen diàriament 6 cotxes de tipus A i 4 de tipus B amb un cost de 32000 € diaris. F_1 no funciona més de 50 dies.

A F_2 , se'n fabriquen 4 del tipus A i 4 del B amb un cost de 24000 € diaris.

Per abastir el mercat s'han de posar a la venda almenys 360 cotxes de tipus A i almenys 300 del tipus B .

Quants dies ha de funcionar cada factoria perquè el cost total sigui mínim?
Quin és aquest cost?

	DIES DE FUNCIONAMENT	PRODUCCIÓ COTXES A	PRODUCCIÓ COTXES B	COST
FACTORIA 1	x	$6x$	$4x$	$32000x$
FACTORIA 2	y	$4y$	$4y$	$24000y$
TOTAL		$6x + 4y$	$4x + 4y$	$32000x + 24000y$

$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \text{ on } x \text{ i } y \text{ han de ser nombres naturals} \\ 6x + 4y \geq 360 \\ 4x + 4y \geq 300 \\ x \leq 50 \end{cases}$$

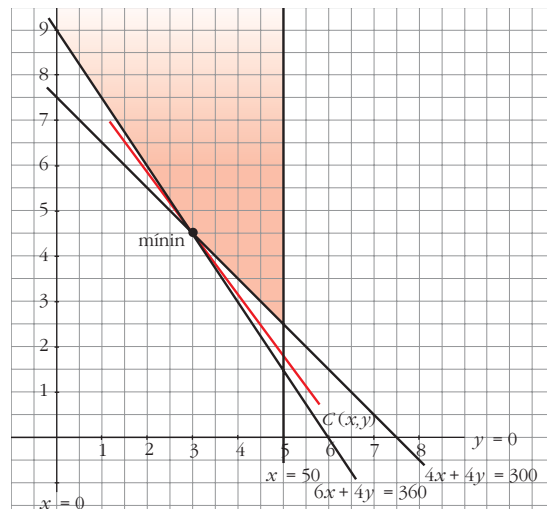
Representem les fronteres de la regió solució. Acolorim la regió solució .

Trobem la funció a optimitzar és $C(x, y) = 32000x + 24000y$

Trobem el mínim i el valor del cost en aquest mínim.

$$\text{mínim } (30, 45) \rightarrow C(30, 45) = 2040000 \text{ €}.$$

Ha de funcionar 30 dies F_1 i 45 dies F_2 .

31. Una empresa està seleccionant empleats amb contracte eventual d'un any i amb contracte fix. Els salaris anuals són, respectivament, 8000 € i 15000 €. L'empresa té un màxim de 480000 € per als salaris d'aquests nous empleats.

El nombre d'empleats fixos ha d'estar entre 10 i 24. Els eventuals no poden ser més de 14.

Si l'objectiu és contractar el major nombre d'empleats possible, quants n'ha de contractar de cada tipus?

I si l'objectiu fos contractar el major nombre d'eventuals?

	QUANTITAT	SALARI
EMPLEATS EVENTUALS	x	$8000x$
EMPLEATS FIXOS	y	$15000y$
TOTAL		$8000xx + 15000y$

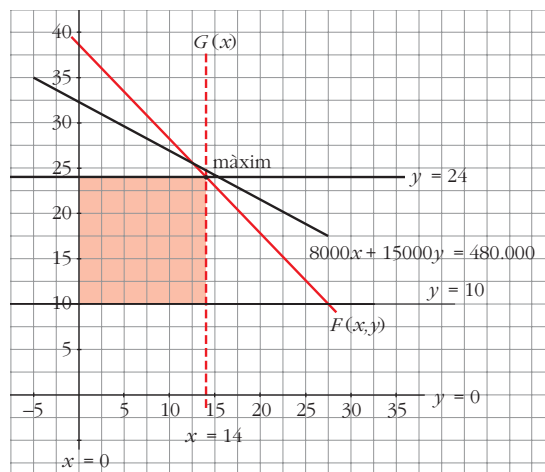
$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \text{ on } x \text{ i } y \text{ han de ser naturals} \\ 8000x + 15000y \leq 480000 \\ x \leq 14 \\ 10 \leq y \leq 24 \end{cases}$$

Representem les fronteres de la regió solució. Acolorim la regió solució .

Si volem contractar el major nombre d'empleats $\rightarrow F(x, y) = x + y$ (color vermell).

Màxim en $(14, 24) \rightarrow F(14, 24) = 38$ empleats són el màxim.

Si volem contractar el màxim nombre d'eventuals, seria 14 eventuals, i el nombre de fixos que es volgués entre 10 i 24, ja que $G(x) = x \rightarrow$ i coincideix amb la frontera $x = 14$.

32. Un fabricant de mobles produeix dos tipus de taules: clàssiques i modernes. Cada taula del model clàssic requereix 4 hores per polir-la i 3 per envernissar-la, i deixa un benefici de 200 €. No se n'han de fabricar més de 9 d'aquest model.

Cada taula moderna necessita 3 hores per polir-la i 4 hores per envernissar-la i el seu benefici és de 100 €.

Es disposa de 48 hores per polir i de 60 hores per envernissar.

Quantes taules de cada tipus ha de fabricar perquè els beneficis sigui màxims?

	QUANTITAT	POLIT (EN HORES)	ENVERNSSINAT (EN HORES)
CLÀSSICA	x	$4x$	$3x$
MODERNA	y	$3y$	$4y$
TOTAL		$4x + 3y$	$3x + 4y$

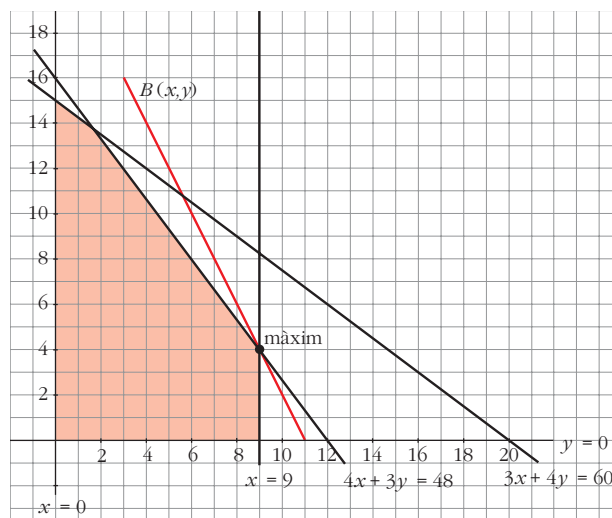
$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \text{ on } x \text{ i } y \text{ han de ser naturals} \\ 4x + 3y \leq 48 \\ 3x + 4y \leq 60 \\ x \leq 9 \end{cases}$$

Representem les fronteres de la regió solució. Acolorim la regió solució .

La funció a optimitzar és $B(x, y) = 200x + 100y$ (color vermell).

Així trobem el màxim al punt (9, 4).

El benefici màxim seria $B(9, 4) = 2200 \text{ €}$.

PER APROFUNDIR

- 33.** Una empresa compra 26 locomotores a tres fàbriques: 9 a A, 10 a B i 7 a C. Les locomotores han de prestar servei en dues estacions diferents: 11 en l'estació N i 15 en la S. Els costos de trasllat són, per cada una, els que s'indiquen en la taula (en milers d'euros):

Esbrina com convé fer el repartiment perquè el cost sigui mínim.

	A	B	C
N	6	15	3
S	4	20	5

- Fem una taula:

	A	B	C	
N	x	y	$11 - x - y$	11
S	$9 - x$	$10 - y$	$x + y - 4$	15
	9	10	7	26

- Les restriccions del problema són:

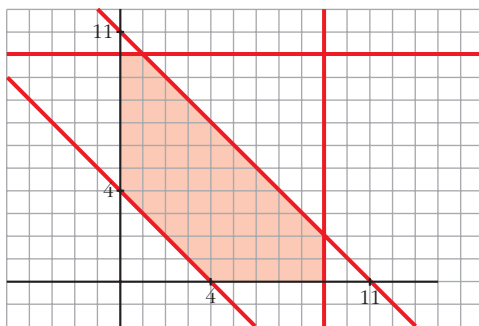
$$\left. \begin{array}{l} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + y \geq 4 \\ x + y \leq 11 \\ x \leq 9 \\ y \leq 10 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{(perquè totes les dades de la taula siguin positives o zero)} \\ \text{(} x, y \text{ enters)} \end{array}$$

- La funció que ens dóna el cost (en milers d'euros) és:

$$\begin{aligned} f(x, y) &= 6x + 15y + 3(11 - x - y) + 4(9 - x) + 20(10 - y) + 5(x + y - 4) = \\ &= 4x - 3y + 249 \end{aligned}$$

Hem de minimitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions:

(x, y enters)

Els vèrtexs del recinte són:

$$A(0, 10) \quad B(1, 10)$$

$$C(9, 2) \quad D(9, 0)$$

$$E(4, 0) \quad F(0, 4)$$

- Trobem $f(x, y)$ en cada un dels vèrtexs:

$$f(0, 10) = 219 \quad f(1, 10) = 223$$

$$f(9, 2) = 279 \quad f(9, 0) = 285$$

$$f(4, 0) = 265 \quad f(0, 4) = 237$$

- El mínim s'aconsegueix al punt $A(0, 10)$.

Per tant, el repartiment s'ha de fer així:

	A	B	C	
N	0	10	1	11
S	9	0	6	15
	9	10	7	26

- 34.** Un pastisser fabrica dos tipus de pastissos, T_1 i T_2 , per a la qual cosa usa tres ingredients, A, B i C. Disposa de 150 kg d'A, 90 kg de B i 150 kg de C. Per fabricar un pastís T_1 ha de mesclar 1 kg d'A, 1 kg de B i 2 kg de C, mentre que per fer un pastís T_2 necessita 5 kg d'A, 2 kg de B i 1 kg de C.

- Si es venen els pastissos T_1 a 10 €, i els T_2 a 23 €, quina quantitat n'ha de fabricar de cada tipus per maximitzar-ne els ingressos?
- Si es fixa el preu d'un pastís del tipus T_1 en 15 €, quin serà el preu d'un pastís del tipus T_2 si una solució òptima és fabricar 60 pastissos del tipus T_1 i 15 del tipus T_2 ?

- Anomenem x al nombre de pastissos de tipus T_1 i y al nombre de pastissos de tipus T_2 .
- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0; y \geq 0 \\ x + 5y \leq 150 \\ x + 2y \leq 90 \\ 2x + y \leq 150 \end{cases}$$

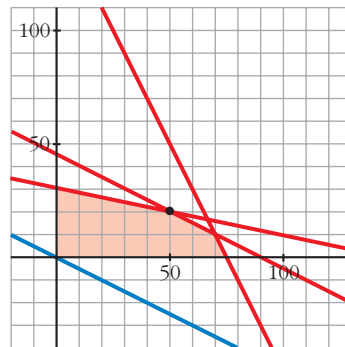
- a) • La funció que ens dóna els ingressos és $f(x, y) = 10x + 23y$. Hem de maximitzar aquesta funció, subjecta a les restriccions anteriors.

- Representem el recinte de restriccions, i la recta $10x + 23y = 0$, que ens dóna la direcció de les rectes $z = 10x + 23y$:

- El màxim s'aconsegueix al punt d'intersecció de les rectes:

$$\begin{cases} x + 5y = 150 \\ x + 2y = 90 \end{cases} \left\{ \begin{array}{l} x = 50 \\ y = 20 \end{array} \right.$$

Per tant, s'han de fabricar 50 pastissos de tipus T_1 i 20 pastissos de tipus T_2 .

- b) • Si anomenem k al preu del pastís de tipus T_2 , els ingressos vindrien donats per la funció $g(x, y) = 15x + ky$.

- Si la funció $g(x, y)$ aconsegueix el màxim al punt $(60, 15)$, que no és un vèrtex, serà perquè hi ha infinites solucions i la recta $15x + ky = 0$ serà paral·lela a $x + 2y = 90$. Per tant:

$$\begin{cases} 15x + ky = 0 \rightarrow \text{pendent} = -\frac{15}{k} \\ x + 2y = 90 \rightarrow \text{pendent} = -\frac{1}{2} \end{cases} \left\{ \begin{array}{l} -\frac{15}{k} = -\frac{1}{2} \\ \rightarrow k = 30 \end{array} \right.$$

Per tant, el preu d'un pastís del tipus T_2 serà de 30 €.

35. El senyor Montagut decideix emprar fins a 30 000 € del seu patrimoni en l'adquisició d'accions de dues societats d'inversió: BLL i ISSA.

El preu de cada acció és de 10 € en ambdós casos.

BLL dedica el 35% de la seva activitat al sector de les assegurances, el 45% al sector immobiliari i el 20% a l'industrial.

ISSA dedica el 30% dels seus recursos al sector de les assegurances, el 25% a l'immobiliari i el 45% a l'industrial.

El senyor Montagut no vol invertir més del 40% del seu capital en el sector industrial ni més del 35% en l'immobiliari. Quantes accions ha d'adquirir de cada societat si BLL preveu lliurar un dividend d'1,2 €/acció i ISSA d'1 €/acció? (Òbviament, el senyor Montagut vol el benefici màxim.)

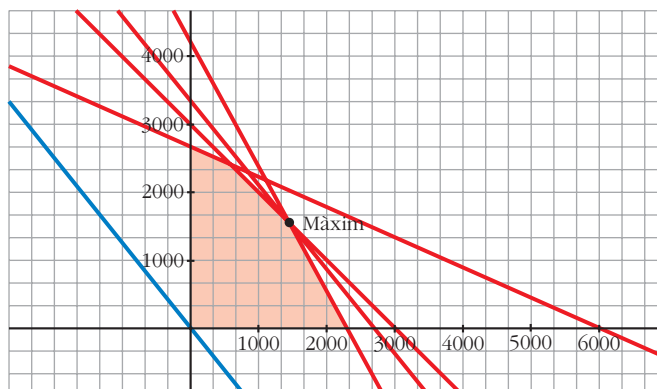
- Anomenem x al nombre d'accions que adquireix de BLL i y al nombre d'accions que adquireix d'ISSA.
- Fem una taula que resumeixi la informació que ens donen:

	NOMBRE	PREU	ASSEGURANCES	IMMOBILIARI	INDUSTRIAL
ACCIONS BLL	x	$10x$	$3,5x$	$4,5x$	$2x$
ACCIONS ISSA	y	$10y$	$3y$	$2,5y$	$4,5y$
TOTAL		$10x + 10y$	$3,5x + 3y$	$4,5x + 2,5y$	$2x + 4,5y$

- Les restriccions del problema són:

$$\begin{cases} x \geq 0, y \geq 0 \\ 10x + 10y \leq 30000 \rightarrow x + y \leq 3000 \\ 2x + 4,5y \leq 12000 \\ 4,5x + 2,5y \leq 10500 \end{cases}$$

- La funció que ens dona els beneficis és $f(x, y) = 1,2x + y$. Hem de maximitzar-la, subjecta a les restriccions anteriors.
- Representem el conjunt de restriccions i la recta $1,2x + y = 0$, que ens dona la direcció de les rectes $z = 1,2x + y$:

- El màxim s'aconsegueix al punt de tall de les rectes:

$$\begin{cases} x + y = 3000 \\ 4,5x + 2,5y = 10500 \end{cases} \begin{cases} x = 1500 \\ y = 1500 \end{cases}$$

Per tant, ha d'adquirir 1500 accions de cada una de les dues societats.